

Cluster 4

Meerjarenagenda Lokaal beleid externe veiligheid 2021 en verder

Inleiding

Provincies en gemeenten zijn als bevoegd gezag verantwoordelijk voor externe veiligheid in Nederland. De uitvoering van deze taken is voor een belangrijk deel belegd bij omgevingsdiensten en veiligheidsregio's.

Wettelijk kader

Het betreft de uitvoering van de wettelijke taken die van af 2021 zijn opgenomen in de Omgevingswet. Tot en met 2020 waren de taken verwoord in het Besluit externe veiligheid Inrichtingen, Besluit externe veiligheid Transport, Besluit externe veiligheid Buisleidingen en het Basisnet.

Geschiedenis

Vanaf 2004 zijn programmatische middelen¹ beschikbaar gesteld voor de versterking van de uitvoering van lokale EV-taken, in de periode 2015-2018 gebeurt dit in het kader van de Impuls Omgevingsveiligheid (IOV). Deze middelen zijn door het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (IenW) aan de provincies beschikbaar gesteld. Daarnaast zetten gemeenten en provincies hun algemene middelen uit het gemeente- en provinciefonds in ter financiering van lokale EV-taken².

De Impuls Omgevingsveiligheid 2015 – 2020 heeft beoogd om de uitvoeringsdiensten (omgevingsdiensten én veiligheidsregio's) te versterken. Om deze reden zijn de middelen in het provinciefonds gestort en vervolgens rechtstreeks naar de omgevingsdiensten doorgezet. De provincie Zuid-Holland heeft in haar rol als secretaris de middelen ontvangen voor de veiligheidsregio's en als subsidie doorgezet.

Versterking omgevingsveiligheid 2021 en verder

Met het beëindigen van het programma Impuls Omgevingsveiligheid en het toedelen van de middelen aan gemeentefonds en provinciefonds verdwijnt de rechtstreekse financiering van de wettelijke taken via de provincies - op basis van een specifieke verdeelsleutel - en de sturing door het Bestuurlijk Omgevingsberaad (BOB).

Daarmee wordt ook de oude discussie over bekostiging van de wettelijke taken beëindigd. Vanaf 2021 wordt aangesloten bij bestaande structuren en processen rondom de financiële verhoudingen.

Omvang en toedeling van de middelen

Bij de besluitvorming in het Bestuurlijk Omgevingsberaad over de meerjarenvoorstellen 2021-2024 is voor de cluster4 Lokaal EV-beleid uitgegaan van een jaarlijks budget van € 4.500.000. Dit betreft middelen voor provincies en voor gemeenten, met een verdeling van 15% provinciale taken, 85% gemeentelijke taken.

Voor de periode 2021-2024 wordt uitgegaan van het via een decentralisatie uitkering beschikbaar stellen van de middelen. Dit heeft als voordeel dat de toedeling aan de diverse gemeenten beter in overeenstemming kan worden gebracht met de werklast die samenhangt met omgevingsveiligheid.

In opdracht van IPO en VNG wordt momenteel onderzocht wat een passende toedeling naar individuele provincies en gemeenten van de middelen zou zijn. De resultaten worden nog in april 2020 verwacht zodat deze kunnen worden meegenomen in de septembercirculaire gemeentefonds 2020 en de septembercirculaire provinciefonds 2020.

¹ Ten behoeve van diverse kosten, van implementatiekosten tot bestuurslasten in verband met de taakverzwaring door het Bevi, BevB, etc.

² Deels in relatie tot de taakverzwaring die voortvloeit uit de verantwoordingsplicht groepsrisico, die is geïntroduceerd na de vuurwerkramp in Enschede.